

Fordele og ulemper ved lovvalget i international handel

*Af advokat og Rechtsanwalt Hans-Oluf Meyer, meyer@advokatfirma.de
Erhvervsbladet, 31. juli 2003*

I international samhandel er det almindeligt, at parterne i deres kontrakt præciserer, hvilket lands retsregler, der skal finde anvendelse for kontraktsforholdet. Ofte er det en fordel på forhånd at have fastslået, om en strid skal afgøres efter dansk eller udenlandsk ret. Dette gælder imidlertid ikke altid og ubetinget.

Er der ingen aftale imellem parterne, bestemmer de såkaldte "internationale privatretlige" regler, hvilket lands lov, der skal anvendes. Imidlertid kan de internationale privatretlige regler -trods sin betegnelse - falde forskellige ud alt afhængigt af, om det er en dansk eller udenlandsk domstol, der skal tage sig af sagen.

Anlægger en dansk vareeksportør ved en dansk domstol sag mod sin kunde med forretningssted i Tyskland, er det ikke udelukket, at tysk ret finder anvendelse. Omvendt er det ikke udelukket, at en retssag ved en tysk domstol vil have medført anvendelse af dansk ret. Da der på en del områder er forskel mellem tysk og dansk ret, vil den danske eksportør i visse situationer - ved valg af domstol og hvor lovvalget ikke er forudbestemt ved aftale - kunne drage fordel i de forskellige landes lov-valsregler og i betydelig grad påvirke resultatet.

Ved international køb finder i Danmark den internationale løssørekøbslov anvendelse. Loven støtter på en Haag-konventionen af 1955. Efter denne konvention finder det lands regler anvendelse, hvor sælgeren har sit forretningssted på tidspunktet for bestillingens modtagelse. Modtager han eller hans repræsentant derimod bestillingen i det land, hvor køberen har forretningssted, så bruges den udenlandske købers lovregler. Modtager den danske vareeksportør sin bestilling i Danmark, benyttes dansk ret. Modtager han eller hans repræsentant derimod sin bestilling på en forretningsrejse eller under en messe i f.eks. Tyskland, finder tysk ret anvendelse. Tager vi sidstnævnte situation som et ikke sjældent forekommende eksempel, vil en dansk domstol skulle afgøre sagen efter tysk ret. Var sagen imidlertid anlagt ved en tysk domstol, ville samme sag blive afgjort efter dansk ret. Det skyldes anvendelse af en anden international konvention, nemlig Romkonventionen, som i øvrigt også gælder i Danmark i de tilfælde, hvor der ikke er tale om løssørekøb.

Tyskland har ikke tiltrådt Haagkonventionen. Romkonventionen sigter ikke på stedet for bestillingens modtagelse, men alene på, hvem der leverer den for aftalen karakteristiske ydelse. Det er beliggenheden for dennes forretningssted der er afgørende for lovvalget. I vores eksempel er det eksportøren, der leverer salgsvare og han har forretningssted i Danmark. En tysk domstol ville derfor afgøre en tvist efter tysk ret, ligegyldigt om bestillingen af varerne i sin tid blev modtaget af eksportørens sælgere på en forretningsrejse i Tyskland. Optionen til at vælge mellem en tysk og dansk domstol kalder juristerne for "forum-shopping". Mange uenigheder i international køb bliver afgjort efter den internationale købelov, UN-købskonvention, som pr 01.03.2003 er tiltrådt af i alt 62 stater, herunder Danmark og Tyskland. Mange juridiske områder bliver ikke dækket af loven, såsom eksempelvis spørgsmål om ejendomsforbehold, forældelse af krav, modregning og transport af fordringer mv. For disse områder bliver lovvalget interessant, da der netop på disse områder ikke gælder ensartede regler. Det er ikke sjældent at sager i Danmark enten inden- eller udenretligt afgøres efter udenlandsk ret - med store overraskelser til følge. For nylig afgjorde retten i Ballerup en sag efter tysk ret. En stor del af modkravene støttet på mangelsindsigelser var forældede efter en i mellemtiden ophævet tysk forældelsesregel på seks måneder. Var sagen afgjort efter dansk ret ville kravene ikke være forældede og resultatet et helt andet.

Kurfürstendamm 57
D 10707 Berlin

Fon + 49 (0) 30 3151 8969 0
Fax + 49 (0) 30 3151 8969 9

www.advokatfirma.de